

ERDÉLYI KÖZ- ÉS MEZŐGAZDA- SÁGI HAVI FOLYÓIRAT

GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

A lapfeleügyelő bizottság irányítása mellett
szerkeszti és kiadja:

TÖRÖK BÁLINT
az E. G. E. igazgatója.

ROVATVEZETŐK:

BODOR KÁLMÁN
BORÓCZY LÁSZLÓ
FARKAS ÁRPÁD
GYALUI SÁNDOR
KONCZ GYÖRGY
KORPONAY KORNÉL
KORPONAY FERENC
DR. OBERDING JÓZSEF
DR. RÉCSEY LAJOS
DR. SCHILLING DEZSÓ
DR. SZENTKIRÁLYI SAMU

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
tagjai az Erdélyi Gazdát tagsági
illetmény fejében kapják.

Nem tagok részére
az előfizetési díj egy évre 80 L.

A LAP AZ E. G. E. TULAJDONA.

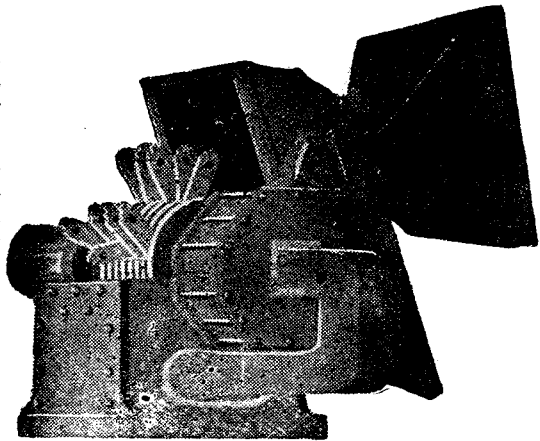
44. Biroul de presă și Relații Ungare
(Erdélyi Közlönyiroda)
e. i.

Str. Ștefiar 3 I. etajaj.

25 bani Posta

MEDICAGO egyetemes öröl- és zúzógép a mezőgazdaság megsegítője

Egy munkafolyamattal tetszés szerinti finomságra öröl lucernát, lóherét, ballacimet és minden egyéb szálas takarményt, morzsolt és csöves tengerit, árpát, rozst és minden egyéb szemes terményt, tengeriszár-tépésre, olajpogácsa őrlésére is kiválóan alkalmas. Teljesítménye rendkívül nagy, teljesen hidegen öröl. Felül minden eddigi őrlőgépet.

Ipari célokra is alkalmas!

Szén, koks, mész, kő, papír, parafa, faszén, csont, üveg, fűrészpor, cement, só, cukor, paprika, mútrágva, asbest, gipsz, tégl, égetett cserép, chamotte, andesit, bazalt stb. őrlésére és zúzására.

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Vezérképviselőt:

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi R.-T.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 63.

Az őszi ültetés

biztos sikerrel jár!

Gyümölcsfák, rózsák, bokrok, szőlőoltványok

faj- és árjegyzékét kívánatra díjmentesen megküldjük.

AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA.

Biztosítsunk

a mi
intézetünkknél, a

Minerva

Népszerű feltételek!
Olcsó díjak!

Biztosító Rt.-nál, Cluj.

ERDÉLYI GAZDA

KÖZGAZDASÁGI ÉS MEZŐGAZDASÁGI FOLYÓIRAT

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP
ELSEJÉN

SZERKESZTI TÖRÖK BÁLINT AZ E. G. E. IGAZGATÓJA

Az Erdélyi Gazdasági Egylet

Növénytermelési és Értékesítési Szakosztálya

által Clujon, 1936. február hó 16.—22. napjain rendezendő

vetőmagkiállítás és vásár

tudnivalói:

A vetőmag-kiállítás és vásár célja:

A lavaszi gabona-, takarmány- és egyéb kapásnövény-vetőmagvak és vetőgumók termelésének és értékesítésének elősegítése. A nemesített vetőmagvak és vetőgumók újabb tenyésztési módok, termelési eszközök, anyagok stb. bemutatása.

A kiállítás csoportjai:

- I. Vetőmagvak és gumók.
- II. Mezőgazdasági gépek, eszközök, anyagok.
- III. Irodalom.
- IV. Műtrágyák, növényvédelmi és egyéb vegyi szerek stb.

A vetőmag-kiállítás és vásár helye és ideje:

Cluj, Muresan-utca 10. szám, az E. G. E. székháza, 1936. február hó 16-án reggel 9 órától február hó 22-én d. u. 6 óráig, naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig.

A vetőmag-kiállítás és vásár tárgyai:

Tavaszi gabona, takarmány, kapásnövény, konyhakerti és virág vetőmagvak és vetőgumók, műtrágyák, növényvédelmi szerek, gazdasági gépek, eszközök, anyagok stb.

A vetőmag-kiállítás és vásárra beküldendő vetőmag-minta mennyisége legalább 2—5 kg. a gabonafélékből.

A vetőmag-kiállítás és vásár helydíja: m²-ként 50 L., azaz ötven lei, mely összeg a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő. A beküldendő magvak díszes kiállításáról, feliratainak elkészítéséről a Szakosztály gondoskodik díjtalanul minden kiállító számára. Az E. G. E. tagjai helydíjat nem fizetnek. (A tagdíj egy évre 60 L.)

Bejelentési határidő: 1936. február hó 10. A bejelentés és a minta az „Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj, A. Muresan-utca 10. sz.” címre küldendő be.

Eladási jutalék. A vetőmag-kiállítás és vásáron eszközölt eladások vagy felvett megrendelések értéke után 2% jutalék az E. G. E. javára az iroda pénztárához befizetendő. Az értékesítést megbízás alapján a Szakosztály elvállalja.

Minden a vetőmag-kiállítás és vásárral kapcsolatos kérdésben díjtalanul nyújt felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala Cluj, A. Muresan-utca 10. sz.

Az E. G. E.

Növénytermelési és Értékesítési
Szakosztályának Elnöksége.

Bejelentés.

A bejelentő neve: RCU Cluj / Central University Library Cluj

Lakás (posta, utca stb.):

A beküldendő magvak, tárgyak megnevezése (fajtája, eredete):
.....
.....

Eladó készlet mennyisége: ára: Lei

Helydíj: m²-ként 50 Lei. m² = Lei

Diszúveg vagy tányér használati díj mintánként
à 5 Lei = Lei

Végösszeg: Lei,

mely összeget egyidejűleg küldöm.

Alólirott kijelentem, hogy a vetőmag-kiállítás és vásári szabályzatot ismerem, azt magamra nézve kötelezőnek tartom.

..... 1936 hó n.

Sajátkezü aláírás, cégjegyzés:
.....

Formalinos csávázás a zab repülő üszke ellen.

Kalászhányáskor a sok szép pasztelzöldszínű zabfej között sok csúf, barnásfekete porral telített, is akad. Ezeknek a száma évenként és fajtánként változik. Sokszor 20—30—(60)% is felmegy, a termés pedig arányosan esőkén. Nagy kár ez, mert a tönkrement kalászsok mind a tiszta nyereséget szaporítanak.

A fekete pór, ami a megtámadott kalász szemeit teljesen kitölti a zab *repülő-üszög* (*Ustilago avena*) gombának a szaporító szervei, a spórái. Parányi kerek vagy gyengén tojásdad alakúak ezek 5-8 μ átmérővel. Sötét barna, kicsit durva bevonatuk van. Amikor a környező egészséges zab elvirágzott a szél széthordja a spórákat és megfertőzi a már kiképződött szemet. A spóra leszáll vagy a héj felületére, vagy ha előbb érkezik a kifejlődött szem és a később reáboruló héj közé. Ha a szem és a héj közé kerül Zade, Hecke és Arland megfigyelése szerint nem tartja meg a spóra alakot, hanem egy tartós — fonalat (myceliumot) fejleszt ki. Azért tartósat, mert a következő tavaszig kell élve kihuzza, amíg a fertőzött zabot elvetik. Maga a fertőzés, a gomba fonál növénybe való beférkőzése, a zab csiráján keresztül történik. Csak a fiatal 2 cm-nél nem nagyobb csirát tudja megtámadni. A spóra 10° C-on csirázik legjobban, érdekes, hogy 15° C-nál már nem csirázik. A gomba fonal ha egyszer a növénybe jutott, mindig az élen halad, a növény csúccsal együtt nyúlik, amíg a kalászképződés meg nem indul. Ekkor szétágazik és megtámadja a fejlődő szemeket és kifejleszti azokban a gomba továbbszaporító szerveit spórákat. Mire a kalász megjelenik, a szemek már teli vannak az ismert barnásfekete porral. Ezt azután a szél széthordja, hogy csak a szál marad meg a kalászból.

a) Repülő üszög kártétele a zabon;
b) a spórák 800-szor nagyítva. (Dr. Barna rajza.)

A fertőzés évről-évre megismétlődik, a baj azonban nem lép fel minden évben egyforma mértéken. Sokszor megtörténik, hogy a zab kedvező csirázóköriülmények közé jut. Ilyenkor a növény gyorsabban fejlődik, mint a gombafonál, amely megszakad, elmarad és így nem tudja megfertőzni a esüson lévő kalászt.

Ha tudjuk, hogy a gomba spóra 10° C foknál csirázik a legjobban, 15° C-nál már nagyon gyengén csirázik, evel is sokszor megmagyarázhatjuk a betegség elmaradását. Ezek a tünetemények sokat segítenek a gazdán, de csak reájuk nem támaszkodhatunk. Elősegíthetjük azonban helyes talajjelökészítéssel (ösziszántás) sorbavetés és trágyázással (nitrogén).

Az ellenálló fajokkal már sokkal sikeresebben védekezhethünk. A jelenleg rendelkezéiinkre álló fajták azonban mind hajlamosak. Most van több ellenálló keresztezés kipróbálás alatt.

A legbiztosabb védekezési mód mégis csak a csávázás marad. A csávázó szerrel elpusztítjuk magán a vetőmagon a spórát meg a tartófonalat, amivel kiküszöbölhetjük a fertőzést. Ez esetben is még megtámadhatja a csávázott zabcsirát is a talajban visszamaradt, meg a trágyával kihördött gomba-spóra. Ezek ellen azonban könnyen védekezhethünk vetésforgóval, meg a trágya meleg-erjesztésével, az igazán haladó gazdánál amúgyis bevezetett két eljárással.

A csávázásnál mindenek előtt a megbízható és olcsó csávázószert kell kivállasszuk. Erre a legjobb útmutatást a *Rădulescu Jenő* kísérletei szolgálnak. A kísérleteket *Cenad 88* zab-fajttával az *Országos Mezőgazdasági Kutatóintézet* helybeli kísérleti telepén végezte. A vetőmag fertőzését két úton biztosította: természetes és mestersége úton. A mesterséges fertőzést *Zade—Reed* szerint végezte a következő módon: A fertőzendő zabot egy szárítóba tette, majd üszögspóras vizet öntött reá. Az egészet lefedte egy csiszolt fedővel és kiszívta a levegőt egy vízszívóval. A hég és szem közül távozó levegő helyét az üszögspóras viz foglalta el. A kezelés után a szemeket itatóson megszáritotta, majd megismételte a fenti eljárást, összesen háromszor. Így sokkal nagyobb mérvű fertőzést végzett mint amilyen a természetben szokott előfordulni, de kísérleteknél ez a szokás. A természetes fertőzésnél üszkös kalászkokat rázogott a virágzó zab felett délután 1—3 óra között.

A fertőzött szemeket ezután különböző csávázó-szerrel csávázta és elvetette.

A természetes fertőzésű magot géppel vetette el *Zade* kísérletben három ismétléssel.

A mesterségesen fertőzöttet csávázás után *Reed* szerint cserép edényekbe kevésbé nyirkos földben csiráztatta alacsony hőfokon. Így a lassan fejlődő csirát könnyen fertőzhette a csávázás után esetleg visszamaradt spóra vagy tar-

tősfonál. Egy pár nap múlva a zabpalántákat kiültették a szabad földbe.

Az eredményt a tövek kinyívésénél számították ki. Ha csak egy szál fertőzve volt az egész tő annak számított.

A különféle csávázó-szerek hatása a zab repülő üszkére.

A csávázó szer	Oldat %	Pacolási idő- tartam. Perc	Beteg növény	
			drb. M természetes fertőzés	% melesereséges fertőzés
Tanú csávázatlan — — — —	—	—	43,3	57,1
Formalin — — — —	0,1	15	0,0	2,1
Kalimat B. — — — —	0,5	30	11,3	8,0
Melegvíz 60° C. — — — —	—	5	5,3	0,0
Melegvíz 55° C. — — — —	—	20	—	1,4
Uspulum Universal — — — —	0,25	30	38,3	39,2
Germisan — — — —	0,25	30	61,3	23,0
Ceresan (nedves) — — — —	0,10	30	—	1,6
Heyden duplex — — — —	0,5	30	—	12,0
Fusariol 157 — — — —	0,5	30	—	23,0
Kékkő — — — —	0,15	60	—	24,3
Weizen fusariol — — — —	0,20	30	—	42,4
Heyden — — — —	0,25	30	—	54,1
Fuzariol porpác — — — —	—	—	—	24,1
Tutan porpác — — — —	—	—	—	40,3
Ceresan porpác — — — —	—	—	—	41,3
Porzol porpác — — — —	—	—	145,0	55,6

A táblázatból kitűnik, hogy a legjobb eredményt a formalinos és melegvizes csávázás adták. A többi csávázószer közül a kevés beteg növényt eredményezőek szintén jók, mert a gyakorlatban ritkán ilyen nagymérvű a fertőzés. Feltűnő a higanyos csávázó szerek igen rossz hatása. Ezt Gassner úgy magyarázza, hogy a higanyos oldatból, a zab héjja lekötő átszivárgás közben a hatóanyagot. Mire az oldat a spóra vagy a tartós fonálhoz jut, már elveszti a gombaölő hatását. Ha viszont erősebbre készítenék, túl veszélyes és drága volna. A formalin átszivárgás közben nem kötődik le és így teljes mértékben kifejti a gombaölő hatását. A porpácok mivel nem hatolnak be a héj és a szem közé a zabnál gyenge hatásúak.

A csávázószer a jóhatáson kívül olcsó is kell legyen. Ebből a szempontból a formalin és a melegvíz jöhet számításba. A melegvíz lenne a legolcsóbb, csak nagy utánnajarást és szakértelmet igényel. Kis tévedés nagy kárt eredményezhet. Ezért *tanácsosabb a zabot az egy ezrelékes formalin oldattal 15 percig kezelni.* Ujabban megállapította Gescher, hogy a formalin nincs rossz hatással a zabra. A rossz hatás a búzára vonatkozik. A fentieket Zade és Gassner kísérletekkel is igazolták.

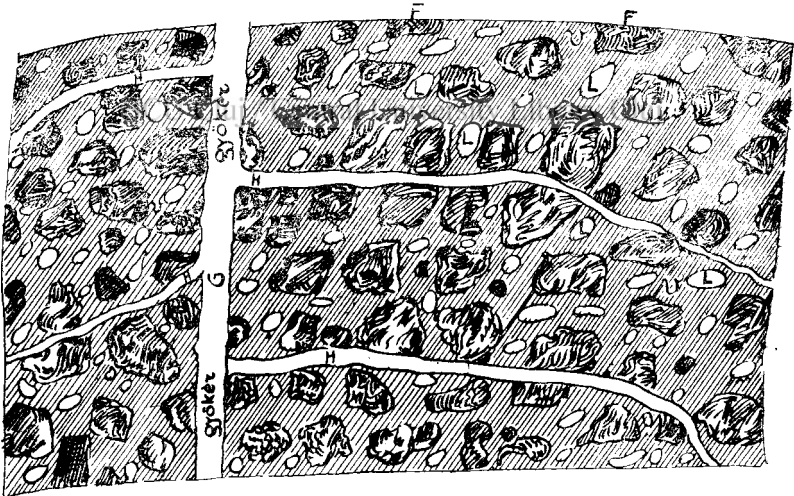
Az Erdélyi Gazdasági Egylet azoknak a gazdatársaknak akik az itt leírt formalin csávázási eljárást kiakarják próbálni *díjtalanul* bocsját kísérleti anyagot rendelkezésükre.

Tehát a zab repülő üszög fertőzése ellen védekezziünk: ellentálló fajták termesztésével és a helyes csávázással (formalin). Kint a szabadban viszont a baj elkerülésére alkalmazunk helyes vetésforgót. Ne hordjunk ki csak melegen-erjesztett trágyát. A száraz földben való 15° C-on aluli csirázás elősegíti a fertőzést, amiért úgy vessük el a zabot, hogy az melegben csirázzon és gyorsan fejlődjék (trágya nitrogén).

Seyfried Ferenc,
gazda-mérnök.

Milyen elváltozást okoz háziállataink szervezetében a szárazságban termelt takarmányok etetése?

Mint a vázlaton is látható, a növény a hajszálvékonyságú gyökerei útján veszi fel a talajból a tápláló anyagokat. Ezek a hajszálgyökerek átszövik a talajt és az apró talajszemcséket körülvevő vékony vízréteget. Minden talajszemese körül van véve ezzel a szabadszemmel nem látható vízréteggel, ami

G. vékony gyökér részlet. - H. hajszál gyökér. - F. föld szemcsék. - L. levegő. - U. víz. Minden talajszemcske vékony vízréteggel van körülveve.

az apró talajrészecskékből kioldja a bennük lévő növényi tápláló anyagokat és azt a gyökér felszívja és továbbítja a növény földfeletti szárába és levézetébe, ahol az lerakódik. Erős nagyítással a földben a vázlaton látható részeket lehet feltalálni vagyis talajszemcséket, vékony vízréteget, benne levegő buborékot és vékony hajszálgyökereket.

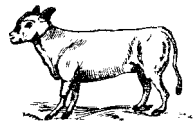
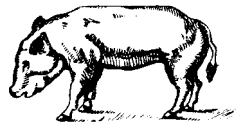
Nagy szárazság idején, mint amilyen az 1935. év nyarán

is volt, a talajszemesék között levő vizréteg egy része a növénybe felszívódik, a másik nagyrésze elpárolog, úgy hogy a talajban olyan kevés víz marad, hogy az nem képes feloldani a talajszemesékben levő anyagokat és így nem tudja a levélzetbe szállítani és ottan elraktározni. Az elmondottakból megérthetjük, hogy a szárazságban termett széna miért nem tartalmazza elégséges mennyiségben az állataink szervezetének olyan nagyon szükséges meszet és foszfort.

Az állat szervezete a meszet és foszfort főleg a test vázának, a csontváznak az előállítására és fenntartására használja fel. A növényekben lévő mész és foszfor mennyiségnek csak 50%-át tudja az állati szervezet feldolgozni, ezért állataink e két fontos anyagban sokszor szükségét szenvednek. Sok mészre és foszforra van szükségük a fiatal állatoknak, mert ezek csontváza erősen nő, továbbá a vemhes álatoknak, melyeknél a magzat kifejlődésére kell sok csontképző anyag. Ugyancsak sok ásványi anyagot dolgoz fel a tejelő állat, mert a tejjel sok mész és foszfor hagyja el a szervezetet.

A fiatal még növekedésben levő állataink, ha nem kapnak kellő mennyiségű ásványi anyagot, úgy angolkórosok lesznek, vagyis a porc szövetek elmeszesedése elmarad, a porc elszélesedik és ezáltal a rendesnél puhább csontokban különféle eltorzulások jönnek létre. Az angolkór főleg az egy éven aluli állatok betegsége, rendszeren az elválasztás után lép fel. A jól táplált kövér, fiatal állat hamarabb kapja meg a betegséget, ha nem jut kellő mennyiségű mészszóhoz, mint a kisebb súlyú állat, ami magától értetődik, mert a nagyobb súly több csontot kell, hogy képezzen és így hamarabb beáll az anyaghiány és ezzel együtt a betegség.

A betegség pusztá szemmel felismerhető, elváltozások nincsenek, azt csak mikroszkóppal lehet kimutatni. Ez a lapangási idő 1—3 hónapig tart. Ilyenkor az állatokon étvágytalanságot tapasztalunk, amit az egész betegség lefolyása alatt kitartóan folytat. A malacoknál az elválasztás után fellépő göresös rohamok, amit a gazdák szív-göresnek neveznek, nem más, mint az angol kór előjele. A nagyon jól fejlődött legszebb példányok szoktak göresök között összeesni, ami, ha két perenél tovább tart, úgy sokszor halálossá válik, mert a torok göresös összeszorulása fulladásra vezet.

Angolkóros állatok.

Az angolkór rendszeren sántasággal, fájdalmas mozgási zavarokkal, feszes járással kezdődik, majd az állat alig bír felkelni, a lábait görcsösen behajlítja és térden állva próbál enni vagy inni. A sertések, ha tovább akarják mozgatni, a nagy fájdalomtól visítanak. Általánosságban lábzsugorodásnak vagy köszvénynek nevezik a sertésnek ezt a fájdalmas betegségét, pedig ez nem más, mint jellegzetes angolkór. A betegség későbbi szakában a csontok végei megvastagodnak, a bordavégek gömbszerűek lesznek. A végtagok csontjaiban gyakoriak az elferdülések és ezáltal az állatok rendellenesen állanak.

A felnőtt állatokban a mész és foszfor elégtelensége a csontlágylulás nevű betegséget idézi elő. Leggyakrabban a szarvasmarhák szoktak megbetegedni csontlágylulásban és ezek közül is a tejelő vagy vemhes tehének. Nagyon száraz nyár után és kedvezőtlen mészszegény, vadvizes talajú vidéken mintegy járványszerűen léphet fel ez a betegség.

Ha a gyógykezelést elmulasztjuk, az állat hosszas szenvedés után elpusztul. Maguktól csak abban az esetben gyógyulnak meg az állatok, ha mész és foszfordús takarmányhoz jutnak, vagy közben kitavasodik és a legelőn tudja fedezni a hiányzó tápanyagokat. Mind az angolkór, mind a csontlágylulás kezdetére az állatok mintegy figyelmeztetnek az állandó nyalakodásukkal, amit különösen a szarvasmarhák és kecskék üznek előszeretettel. A malacoknál az egymás farka és füle rágásában nyilvánul a betegség, a juhoknál meg a gyapjúrágásban, amivel nagy kárt okoznak a gazdának. A nyalakodás főoka az elégtelen konyhasófelvétel is lehet, amit okvetlenül azonnal pótolni kell. Ha a kellő só adagolás ellenére is nyalakodnak az állatok, úgy mész és foszfor hiányban szenvednek, ami azonnali intézkedést követel.

Az állatok eleinte a jászlat, az ápolószemélyzet ruháját, kezét nyalják, majd a falat, tégladarabokat, sőt a száraz trágyát is nyalogatja, olykor le is nyeli. Önmagát vagy a szomszéd állatot annyira nyalja, hogy a szőr lejön a nyalt helyről, amit az állat le is nyel. A szőrök az állat gyomrában mint emészthetetlen balaszt összeállanak labdaalakra, és nagyon sokszor emésztési zavarokhoz vezetnek, sőt számos esetben béldugulást és ezáltal halált okoznak.

Kísérletek beigazolták, hogy vannak olyan mocsaras helyek, melyeknek kedvezőtlen összetételű talajvize szintén okoz angolkórt és csontlágylulást, ha nem kellő mélységű kutakból itatják az állatokat, mert csak a talajviz veszedelmes. Ilyen helyeken, ha mélyre, 6—8 méterre ássák a kutakat és állandóan abból itatnak, úgy eimarad vagy elkerülhető a betegség.

Állataink ásványi anyag szükségletének fedezésére fokozott figyelmet fordítsunk. Különösen ha sok szalmafélét etetünk, mert abban kevesebb a mész és foszfor, mint a szénákban. Az angolkór és csontlágylulás fellépését megakadályozhatjuk.

lyozhatjuk az állataink okszerű takarmányozásával és a szabadlevegőn való kellő mozgással. Olyan vidéken, ahol rendszeresen fellép a csontbetegség, ott célszerű állandóan mészt és foszforkészítményeket adagolni.

Az idén tekintettel a takarmányok kevés mészt és foszfortartalmára, már a téli takarmányozás megkezdésekor adjunk állatainknak mésztben és foszforban gazdag készítményeket, vagy csontlisztet. A baromfiaknak adjunk fahamut, kiégetett csontlisztet, apróra tört tojáshajat vagy kenyérhéjat.

Ha már fellépett a betegség, adjunk állatainknak mésztben dús takarmányokat, amilyenek a hüvelyesek és pillangós virágnak (lucerna, lóhere, baltacim, bükköny, stb.), a foszforhiányt gabonamagvakból készült darával pótolhatjuk, mert ezekben sok a foszfor. Minden nap egy-két órára vezessük ki mozogni az állatot. A már bémúlt állatot naponta többször fordítsuk át egyik oldalról a másikra, vagy ha lehet, függő készülékbe kell helyezni a beteget. Szopós állatoknak kevés mésvizet keverjünk tejbe és azt adjuk be (1—2 evőkanálnyit naponta).

A mézhiányon szénsavas takarmánymészt adagolásával segíthetünk, ilyen pld. az iszapolt kréta. A foszforhiányt csontliszttel pótoljuk. A csontlisztből malacoknak, bárányoknak 1 kávéskanállal, borjúknak, csikóknak 2 kávéskanállal, a nagyobb állatoknak egész 6 kávékanálnyit finoman őrölt és fátýolszítán megszírtált csontlisztet keverünk darabonként az abrakba.

Bodor Kálmán.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő tagdíjak küldettek be:

2000 L. alapító díjat fizetett: br. A. E. Minești.

1935. évre 60 lei tagdíjat fizetett: -dr. E. I. Ighiu, Gy. S. Cluj (100 lei), dr. gr. B. L. Cluj (260 lei), K. F. Jibău, Gazdakör Târnăfalău, Sz. J. Bogata, dr. N. S. Arded, Gazdakör Aita-Mare, Gazdakör Hăghig, Gazdakör Ip, Gazdakör Salonta, M. I. Pava, Hangya Aita-Seacă, Gazdakör Florești, Gazdakör (J. J.) Satu-Nou, Gazdakör Chilieni, Gazdakör Covasna, Gazdakör Pava.

1936. évre 60 L. tagdíjat fizetett: M. M. Bădești, B. B. Periam, V. W. Pestișul-Mic, K. F. Vețea, V. S. Soporul de jos, Gazdakör Caransebeș, dr. gr. B. Gy. Cluj, Sz. J. Ocna-Mureșului (80 lei), gr. D. M. Ardusat, L. F. Tama-Mare, Gazdakör Covasna, dr. O. B. Sânzieni, Hitelszövetkezet Ginta (80 lei), K. I. (Olvasókör) Dalmic.

100.000 drb egészséges, dúsgyökérzetű alma és körte vadonc, egyévesek, őszi vagy tavaszi ültetésre, kisebb-nagyobb tételben kaphatók és téli beoltásban is megrendelhetőek Dr. Gyórfy Bélától Târnăoara, jud. Odorhei. Ugyanott kertész munkás, aki a méhészet-hez is ért, felvétetik.

Kisebb szakközlemények

Rovatvezető: Bodor Kálmán.

A lósörény és disznóserte értékesítése.

Sokan nem tudják, hogy a ló sörénye farka, a sertés sertéje és 5 cm.-nél hosszabb szőre is értékesíthető. A ló sörényét és farkát kg.-ként kb. 160 leiért, a sertés sertéjét kg.-ként 400 leiért a szőrét pedig 25 leiért veszik a kefekötő mesterek. A ló sörényét és farkát levágás előtt kifésüljük tisztára, jó szorosan tincsekbe összekötjük és így tincsenként levágva értékesítjük. A sertét kitépjük disznoöléskor és úgy szedjük rendbe, vagy szintén tincsekbe fogva levágjuk. A sertés szőrét pedig perzselés előtt forró vízzel leöntjük és lekaparjuk. Egy lóról kb. évenként háromszor vághatunk sörényt és farkot. Egy nyírás $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{2}$ kg.-t eredményez. A sertéből kb. 10 dekát számíthatunk egy állatról a szőrből $\frac{1}{4}$ – $\frac{1}{2}$ kg.-t, de csak az 5 cm.-nél hosszabb szőrzet használható. Ezeket a gazdák maguk is felhasználhatják lókefe, cipő-, ruha-kefe, parkett-kefe stb. készítésre. Az Erdélyi Gazdasági Egylet január hó folyamán a kisgazdaifjak részére egy kefekötő tanfolyamot rendez, amelyen a gazdaifjakat megtanítják ezen gazdasági melléktermékek házilag való feldolgozására. Aki feldolgozni nem tudja, helyesen teszi, ha pénzért, vagy esérébe készáruért eladja a kefekötőknek.

Kérdés: Hegyvidékre való-e a karakul juh? Tisztavérben vagy csak keresztelésre használható fel? Igényesebb-e a rackánál? *K. E.*

Felelet: *A karakul juh hazája az orosz Asztrahan puszta. Ez tipikus, száraz meleg mezőségi vidék. Valamire való legelő csak tavasszal és a nyár elején van. Később a juhok csak száraz fűkórón tengődnek. A rövid legelő idején alatt tartalékszirádeket, faggyut raktároznak el magukban. A teve mint tudjuk, a púpjában hálmozza ezt fel, a karakul juh a farkában. Ez egészen széles párnaalakúvá fejlődik, amiért a németek szélesfarkunak (Breit-schwanz-nak) nevezik. A karakul fajta nagy értéke a bárány gyapjújának különösen szép göndörségében rejlik. Finom apró hullámu szőrmét ad, ha a bárányt az első napokban áldozzák fel. Szokták az anyjukat is levágni, hogy finomabb prémet nyerjenek. Később, ahogyan fejlődik, a hullámok kibomolnak, és a szép fekete (kara-kul magyarul fekete rózsát jelent) színe, röttté válik. A kifejlett juh hasonlít a rackához, csak a füle csüng és a farka széles. A gyapjuja éppen olyan durva, mint a raskáé, nagyon alkalmas perzsa szőnyeg készítésére.

Vidéken, ha ezeket a feltételeket biztosítani tudja, amit nem

nagyon hiszek, megpróbálhatja a tenyésztését. Kísérletből csak keresztezésre használja fel a tisztavérű karakul berbéceket. A gyapju göndörséget és a fekete színt elég jól örökítik át a tisztavérű racka juhoknál. A szörmekereskedésben annyira elterjedt Besszaráb prém, mind ilyen első keresztezés.

Clujmegyében régen Lészay Ferenc kísérletezett sikeresen, most Roth N. ért el szép eredményt Medgyes vidékén. Ha hozatni akar valaki tisztavérű tenyészállatot, címmel szívesen szolgál az E. G. E.

Érdeklődésre közöljük, hogy dr. Szentkirályi Ákos (1933 elhunyt), Erdély juhái című könyvét elküldtük. S.

Banca Iliescu S.A. Cluj

az állami osztálysorsjáték
erdélyi és bánáti főelárusítása

Boldog ünnepeket,

szerencsés újévet és még több milliós nyereményt
kiván nagyszámu sorsjegyvásárlóinak és ügyfeleinek

A mezőgazdaságban

és a vadászatnál elengedhetetlen
az elsőrangú felszerelés

a

DERMATA

különleges
lábbelit,

különleges, vízhatlan
talpat

és **bőrt** gyárt e célra.

Cséplőgépekhez kiválóan alkalmas

szijat készít. **DERMATA**

MŰVEK

bőr és cipőgyárak r.t.
CLUJ.

Szövetkezeti élet

Rovatvezető: Dr. Oberding József György.

A budapesti „Hangya“ központ mezőgazdasági terményértékesítő szervezete.

A gazdatársadalom régi óhajtása, hogy a mezőgazdasági terményértékesítést a szövetkezeti szervezkedés igénybevételével könnyítse meg. E feladat megoldása érdekében már rengeteg megbeszélést és ankétet tartottak a magyarországi szakkörök, míg végre a budapesti „Hangya“ központ a tettek mezejére lépett. A mezőgazdasági termények szövetkezeti értékesítése érdekében az 1935. év őszén a „Hangya“ központ hét új szövetkezetet alakított Budapest székhellyel. Ezek a következők: tojásértékesítő-, baromfiértékesítő-, mézértékesítő-, gyümölcs, zöldség és terményértékesítő, valamint háziipari értékesítő szövetkezetek. A hét új értékesítő szövetkezet a „Hangya“ központ értékesítési osztályával áll közvetlen kapcsolatban. Az értékesítő szövetkezetek a vidéki „Hangya“ szövetkezeteket, mint bizományosaikat szervezik be s így a vidéki szövetkezeteken keresztül minden szövetkezeti tag igénybe veheti a központi értékesítő szövetkezetek szolgálatát. A „Hangya“ központ által felállított értékesítési szervezet tehát a legegyszerűbb organizációval oldotta meg a mezőgazdasági terményértékesítés sok vitát provokált kérdését s remélhetőleg működése is be fogja váltani a hozzáfűzött reményeket. Kivánatos lenne a fenti mintára nálunk is megszervezni a mezőgazdasági terményértékesítést, hiszen a gazdatársadalom a szövetkezeti hitellellátás mellett különösen az értékesítés terén várja leginkább a szövetkezeti segítséget.

Új szövetkezetek. A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének a kebelében az elmúlt 1935. év folyamán 5 új hitelszövetkezet, 8 tejszövetkezet, 2 fűrészsövetkezet, 1 lenfeldolgozó szövetkezet és 1 általános gazdasági szövetkezet, összesen 17 új szövetkezet alakult. A G. H. Sz. szövetkezeteknek a száma az új szövetkezetekkel együtt 406 volt a 1935. év végén.

Szövetkezeti székház önkéntes közmunka útján. Szép példát mutattak a nicolesti tejszövetkezet tagjai az igazi szövetkezeti összefogásról. A szövetkezet a múlt év augusztusában székház építését határozta el, minthogy azonban a szövetkezetnek az építkezésre semmi alapja nem volt, a székházat a tagok önkéntes adományaiból építették fel. A tagok 24 ezer lejt fizettek be önkéntes adományként a házépítésre, azonkívül 201 ingyen ígásfuvarral és 188 kézinapszámmal járultak az építkezéshez. Így a szövetkezeti székház még a ősz folyamán felépült, felszentelése a múlt hó közepén folyt le szép ünnepség keretében.

A falusi nők a szövetkezeti termelés mezején.

A mai nehéz élet megtanította a nőket arra, hogy részt kérjenek a létfenntartási küzdelmekből, megtanította őket arra is, hogy praktikusán gondolkozzanak, ne elvont munka, de gyakorlati kenyérkereset után nézzenek. A nők leleményessége nem dőbönt meg a leépítések szomorú idejében, hanem igyekezett új munkateret szerezni magának. Ez az új munkatér a gazdálkodás, kertészkedés, mely közelebb áll a nőkhöz mindennemű irodai munkánál. Különösen a kertészkedés látszik igen egészséges foglalkozásnak, mit a nők most kezdenek meglátni és gyakorolni. Városok mellett valóságos kincsesbánya egy ügyesen vezetett kertészet, kicsi területeken is szakszerű munkával, állandó keresetet biztosít. Ennek a mozgalomnak most még csak az ébredésénél vagyunk, ezért nagyon fontos foglalkozni vele és megvilágítani legelérhetőbb oldalait. — Gondolom, hogy sokan azt fogják mondani, nincs saját földünk, sokba kerül a bérlet. Ezen könnyen lehet segíteni, szövetkezzenek többen össze, pénzeiket tegyék össze, dolgozzanak közösen és meg van oldva a első nagy kérdés. A szövetkezés minden munkánál megmutatta hatalmát kicsi erők nagy összességét jelentenek! A külföldi nők erre szép példával járnak előttünk. Pl. Svájcban a szövetkezeti nők hatalmas spárga telepeket létesítettek. A nagy szakértelemmel termelt spárgának messze földön híre van, alig tudnak eleget termelni oly sok a megrendelésük. A szövetkezeti asszonyok bérlik a földeket, ők maguk dolgozzák is meg, sőt a termelés idején ki is költöznek a telepekre. Mondanom se kell milyen szép anyagi eredményeket érnek el! Hollandiában a szövetkezeti nők virágkertészetet tartanak, tulipán hagymáik híresek. De nemcsak a nők kertészkednek szövetkezeve, Svájcban a berni fogyasztási szövetkezet is kertészkedésből könyveli el legszebb bevételét. 1934-ben 1000 hektár területen 16,133.000 kg. zöldséget termeltek, melyek során szerepelt a: spárga, burgonya, saláta, hagyma, sárgarépa, zöldbab stb. Sőt menjünk tovább és azt látjuk, hogy a gyermekek is szövetkezve minden kis tagja a lecke megtanulása után köteles a neki kiosztott részt a közös birtokon megdolgozni. Van állat tenyésztük is és a kislányoknak virág kertésztük, melynek magvai igen híresek. A szövetkezeti kertészkedésnek számtalan előnye van, egyedül kis pénzzel nem tudok akkora földet bérelni, mint így többek több pénzével, a nagyobb területen, nagyobb meny-

nyiséget lehet termelni, egyedül értékesíteni nagy idővesztésig, míg így a sok közül csak egy foglalkozik az értékesítéssel. Azután, ha minden tekintetben jó kertészetet akarunk beállítani, fontos a magvak beszerzése. El se lehet kellemetlenebb dolgot képzelni, mint a régi, csíra nélküli, szépen csomagolt magvakat. Megbízható és jó magvakat tartanak a szövetkezetek, itt nem lesznek kitéve annak, hogy hiába várjuk a nehéz, munkával elvetett mag kikelését. Fontos továbbá, hogy e kertészkedő nők állandóan szakszerű lapokat olvassanak. „Az Erdélyi Gazda“ ajánlható és a „Szövetkezés“, mely a Hangya központ lapja, s mely mindig hoz időszerű gazdasági, kertészeti cikkeket, tanáccsal szolgál és külföldi példákkal tanít. Utolsó kérdés a termelt zöldség-virág elhelyezése, értékesíthetjük a hozzánk legközelebb álló piacon és a fogyasztási szövetkezeteken keresztül.

A szövetkezeti alapon gazdálkodók, kertészkedők terményeit okvetlenül beveszi a szövetkezet. Osztzkodásnál azt fogják látni a szövetkezeti kertésznők, hogy sokkal többet kaptak, mint amire számítottak és jövőre nagyobb területet fognak tudni bérelni! Bár látnánk minél több kertészkedő nőt, bár érnénk meg azt az időt, hogy a piacon ne keljen idegenektől venni zöldséget-virágot, hanem a mi asszonyaink-leányaink szakszerűen termelt terményei legyenek a vevő közönség keresett portékái. E munka mező nyitva áll, ne csüggedjenek a leépített erdélyi nők, és ne igyekezzen az egyetemek padjain zsúfolódni az ifjú generáció, erőinket összetéve, szövetkezve fogjunk hozzá és mutassuk meg, hogy mi minden körülmények között megtudunk élni.

Horváth Ella.

Megjelent az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára az 1936. évre. A szokásos naptári részekén kívül igen értékes felvilágosításokat nyújt a gyümölcsfák védelme terén. Egy nagy táblázat melléklete van a naptárnak, amelyen a gyümölcsfák kártevői és az általuk okozott károk láthatók. A falra is illeszthető táblán megtaláljuk az egész évi gyümölcsfa-védelem részletes utasítását. — Ezenkívül a naptár dióhéjban tartalmazza mindazt, amit a haladó gazdának ismernie kell. A naptár ára 20 L. Megrendelhető az Erdélyi Gazda kiadóhivatalánál Cluj, Str. Muresan 10. sz. alatt.

Egyleti élet

Az E. G. E. igazgató-választmányának ülése.

Az E. G. E. igazgató-választmánya dr. gr. Bethlen György egyleti elnök elnöklete alatt december hó 16-án ülést tartott. A gyűlésen Török Bálint igazgató jelentést tett a mezőgazdasági szeszgyárak védelme érdekében a kormányhoz intézett feliratról, az új legelő törvény végrehajtása kapcsán felmerült sérelmek orvoslásáról, a szálkender vetőmag termelés szervezéséről. A bejelentések tudomásul vétele után

az egyleti kert parcellázása

ügyében tett jelentést az egyesület tavaszi közgyűlése által e célból kiküldött bizottság nevében. A bizottság elkészítette az egyleti kert parcellázási tervét, megszerezte a városi tanácstól a parcellázás végrehajtásához szükséges engedélyt, elkészítette az új utcát, azt kiköveztette, a villany és vízvezetéket és szenny-csatornát bevezetette, elkerítettette az egyesületnek visszamaradó telekrészt a telekvásárlók terhére egyforma kerítéssel, lebontatta és eladta a régi kertiház anyagát, mely az újonnan nyitott utca vonalába esett, a változásokat bejelentette az állami és városi adóhivataloknál, víz- és villamosműveknél, új kerítést csináltatott a megmaradt telekrész Zrinyi-utcai frontján. A parcellázási terv 12 parcellára osztotta az eladásra szánt terület részt A 12 telek közül kilencet a nyár folyamán adott el a bizottság, három telek értékesítését tavaszra tartotta fenn. A 9 telek árából befolyt 1,900.380 lejből 1,600.000 L-ért megvásárolta a Szentegyház-utca 32. sz. alatti egy emeletes házat. A telek területe 1400 m². A jelentést az igazgató választmány tudomásul vette és azt jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjeszteni határozta.

Tudomásul vette a választmány, hogy az egyleti székház emeletén rekvirált lakás felszabadult és azt az egyesület az egyleti igazgatónak természetbeni lakás járandósága gyanánt átadta.

Gazdasági előadások és tanfolyamok.

Az 1935 év második felében az egyesület Clujmegyében 18, Turdamegyében 16 községben mezőgazdasági és közművelődési előadást tartott. A tél folyamán minden vasárnap 4 községben fog előadásokat tartani az egyesület. Ezenkívül Gilău községben január hó folyamán egy 14 napos gazdasági- és háziipari tanfolyamot is rendez, a Kalotaszegi községek gazda ifjai számára. A falusi nők részére egy 6 hetes varró tanfolyamot rendezett az egyesület és segítséget nyújtott a turdai háztartási tanfolyam előkészítéséhez. A róm kath. és református földmi-

ves iskoláknak könyvtárai részére több gazdasági tárgyú szak-könyvet, szertárikaik részére pedig fali táblákat, gyapju és maggyűjteményt adományozott az egyesület. Az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztályának kiadásában megjelent füzetek egy részének az árát az igazgató-választmány 5—8 leire szállította le, hogy azokat a legszegényebb kisgazdák számára is hozzáférhetővé tegye. Tudomásul vette a választmány, hogy a Németországba, féléves tanulmányutra küldött ifjak gazdag tapasztalatokkal tértek haza az őszi folyamán, otthonaikba.

Gazdasági és kertészeti középiskolák.

A magyarnyelvű alsófoku gazdasági iskoláknak a róm. kath., ref. és unitárius egyházi főhatóságok útján történt kiépítése után az igazgató-választmány foglalkozott egy gazdasági- és egy kertészeti középiskola felállításának gondolatával. A kérdés beható tanulmányozása céljából egy bizottságot küldött ki.

Kiállítások.

Elhatározta a választmány, hogy az 1936 év tavaszán az egyesület székhelyén vetőmagkiállítást és vásári rendezés és amennyiben a körülmények megengedik az őszi folyamán Erdély valamelyik nagyobb városában mezőgazdasági és ipari kiállítást is rendez.

Kebli ügyek.

Több kisebb kebli ügy letárgyalása és a képviseltestésekről szóló jelentés tudomásul vétele után a választmány az Elnökség javaslatára elhatározta, hogy a gyakornoki állást betölti és erre egyhangulag Seyfried Ferenc gazdamérnököt választotta meg. Az 1936 évi közgyűlés napját a választmány virágvasárnapra tűzte ki. A tagmozgalomról szóló jelentés kapcsán 48 új tagot vett fel a választmány. Az ülés azután az elnök elttetésével véget ért.

Gazdanapok Turdamegyében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet az „Aranyosszéki Vidékfejlesztő Szövetkezet”-tel együttesen hetekkel ezelőtt megindított gazdasági és kulturális előadások rendjén, f. hó 15-én Turdára került a sor, ahol — a régi unitárius gimnázium termében két előadást tartott előadást.

Az egyik előadó Török Bálint, az E. G. E. igazgatója volt, aki a gyümölcsfák helyes kezeléséről és a kártevők elleni védekezésről tartott előadást. Ennek során ismertette a gyümölcsfák fontosabb ápolási munkáit, amilyenek a kéregtisztítás, a hernyófészkek és a visszamaradt mumiák eltávolítása, tányérozás és trágyázás. Ezután a téli permetezés fontosságát ismertette részletesebben. A növényvédelmi szerek közül az állati kártevők ellen a Noedendrin gyümölcsfa-karbolineumot ajánlotta, a gombabetegségek ellen pedig a közismert házilag készítenő, 2%-os bordói

levet, valamint az Amonil kénkészítményt, ugyancsak 2%-os hígítással. Végül hangsúlyozta a Sotor enygyűrűk fejrakásának fontosságát is.

Utána Sulyok István dr., cluji lapszerkesztő beszélt a szövetkezeti mozgalmról. Például felhozva az ukrainai, angol, dán szövetkezeteket, a mai nehéz helyzetből egyedüli kivezető utnak a becsületes szövetkezést jelölte meg. Nagyfotosságának mondotta a városi fogyasztás megszervezését, amely, ha meg lesz, akkor a termelők önként fognak jönni, hogy a fogyasztókat terményeikkel ellássák. Előadása rendjén rámutatott az Aranyosszéki Vidékfejlesztő Szövetkezet hasznos és értékes működésére, amelybe — fennállása óta — mind több és több termelő kapcsolódik bele.

Ugyanezen napon Sindulestin is tartottak előadásokat dr. Sulyok István, Nagy Miklós és Török Bálint. Turdaturon és Comsetiben dr. Varga Lajos cluji ügyvéd és Seyfried Ferenc E. G. E. gyakornok tartottak előadásokat, amelyeken a telekkönyvet, birtokszerzési módokat, adásvételi szerződés kelleit, örökösödési törvényt és a négyzetes kukorica művelést ismertették az előadók.

Előadásokat tartottak még Bogatul de Muresen és Ludusul de Muresen Rass Károly főgimn. tanár és Török Bálint, Grind—Cristuron pedig dr. Sulyok István és Seyfried Ferenc. A Szilágy-sági községekbe tervezett előadások megtartását a prefektus nem engedélyezte. A további előadások Turda megyében Polyan, Ghiris, Aries, Detrehen, Egerbegy, Unirea, Uioara, Chiend és Bagion községekben fognak tartatni.

Az E. G. E. mezőgazdasági tanfolyama Giläuban. Az Erdélyi Gazdasági Egylet az okszerű mezőgazdasági szakismertetek terjesztése céljából január 13.-i keddettel 2 hetes gazdasági tanfolyamot rendez Giläuban. Az okszerű növénytermesztésen és állattenyésztésen kívül kiterjed a tanfolyam a mellékjövedelmet hozó ágakra is. Délutánonként gazdasági gyakorlatok lesznek, esti órákban pedig párhuzamos kosárfonó, kefekötő és fafaragási tanfolyamokat rendez az egyesület a gazdaifjak részére. A tanfolyam teljesen díjmentes. A tanfolyamon Vlahă, Lona, Săvădisla, Căpușul-mic és Căpușul-mare, valamint Gilău községek kiscgazda ifjusága fog részt venni. A tanfolyamon az előadásokat Török Bálint EGE. igazgató irányítása mellett Seyfried Ferenc gazdamérnök tartja, a háziipari tanfolyamokat pedig megfelelő mesteremberek fogják vezetni.

Gyümölcsfavédelmi előadás az E. G. E.-ben. Minden évben tájékoztatja az érdekelt gyümölcstermelő közönséget az Erdélyi Gazdasági Egylet egy pár előadás keretében a gyümölcsfák helyes kezeléséről és a kártevők elleni védekezésről. A héten Török Bálint egyleti igazgató tartott előadást nagy érdeklődés mellett. Ismertette a gyümölcsfák fontosabb ápolási munkáit, amilyenek a kéregtisztogatás, a hernyófészkek és a visszamaradt mumiák eltávolítása, tányérozás és trágyázás. Ezután a téli permetezés fontosságát ismertette részletesebben. A

növényvédelmi szerek közül az állati kártevők ellen a gyümölcsfa carbolineumot ajánlotta és pedig a Neodendrint, a gombabetegségek ellen pedig a közismert, házilag készíthető 2%-os bordói levél, valamint az Amonil kénkészítményt ugyancsak 2%-os hígítással. Végül az enyvyűrűk felrakásának fontosságát is hangsúlyozta. Az előadás után számos tanácskérőnek adtak szóbeli felvilágosítást Török Bálint EGE. igazgató és Seyfried Ferenc gazdamérnök.

Mediaş, a szerenese városa. — A december 15-i állami Osz-tályosorsjáték eredményeképpen újra kitünt, hogy Mediaş városa ismét megtartotta helyét azon helyiségek között, amelyeket a szerenese eddig is különösen kitüntetett. Egy izben az 5,000.000 lejes nagy sorsjáték-jutalom is erre a városra esett, míg milliós és száz-ezres nyeremények több izben jutottak Mediaş sorsjegy vásárló közönségének.

Most újból örömmel regisztrálhatjuk, hogy négy mediaşi sorsjegyvásárló az 59103. sz. sorsjeggyel 100.000 lejes nyereményben részesült, amely sorsjegyet ismét a cluji *Kereskedelmi Hitelbank R.-T.* mediaşi képvisellete adta el a szerencsés játékosoknak.

Mediaş társadalma örömmel olvasta a 100.000 lejes nyereményről szóló táviratot és ez a tény újból megerősíti azt a reményteljes ragaszkodást, mellyel a közönség a két nagy erdélyi és bánáti fő-elárúsító, a cluji *Kereskedelmi Hitelintézet R.-T.* és az ugyancsak cluji *Banca Iliescu S. A.* bankházak iránt viseltetik.

Erdély és Bánátnak ez a két legszerencsésebb főkollekturája mindent elkövet, hogy az állami osztályosorsjáték a legkisebb köz-ségben is ismertté és kedvelté legyen, hogy mindenki hozzájuthas-son a szerenese adományaihoz.

Intenzív gazdálkodásban több évi gyakorlattal bíró **diplomás gazda** alkalmazást keres 1936 január 1-re. Cím: Balázs Andor Dániel gazdasága Găneşti, jud. Târnava-Mică.

Méhész, gyümölcsész (szőlész), feltétlen elsőrendű, gyakorlott, megbízható szakember, eddigi működését, összes körülményeit, fi-zetési igényeit részletesen feltüntetve ajánlatát kéri dr. Brück Ede gazdasága Lugoj (Frații Dutsch cég címén).

Importált fecskehasú mangalica kan után származó választott kanmalacok eladók Báró Kemény Béla gazdaságában. Cărnăraşul, Jud. Cluj.

Keresek megvételre „Planet-Junior“, vagy ehhez hasonló jobb minőségű lókapát. Balla Mihály ref. lelkész Aghireşu, Jud. Cluj.

Keresünk fehér gyapjút megfonva, ár és mennyiség megjelölé-sével. Cím a kiadóban.

Korrekt úri ember, okl. gazda, 12 évi gyakorlattal, nagyobb, 250 kat. holdon felüli gazdaságot vállal akár százalékos, akár fix javadalmasásra. „Garanciaképes“ jeligére ajánlatokat kér a kiadó-hivatalba.

V e g y e s

Kedves olvasóinknak boldog új évet kívánunk!

Székházavatás. A Ciuji Hidelvei Földész Kalandos Temetkező Társulat új székháza felépülvén, 1935 december 8-án, egyházi szertartás mellett Székházfelszentelő ünnepélyt, utána pedig műsoros táncvigalmat rendezett. Az ünnepély egyházi szertartásán megjelent dr. gr. Bethlen György az E. G. E. elnöke is.

Megkezdődtek a budapesti Mezőgazdasági Kiállítás előkészületei. Az idei tavaszi mezőgazdasági kiállítás nagy sikerére való tekintettel, az OMGE kiállításrendező bizottsága elhatározta, hogy az 1936. évi sorrendben immár negyvenötödik kiállítását nagyobb arányokban rendezi meg március 20—25. napjain. Az előkészületek ennek figyelembevételével folynak már, a kiállítási iroda minden osztálya teljes felkészültséggel dolgozik, a napokban küldték szét a jelentkezési felhívásokat.

A gazdák máris nagy érdeklődéssel és várakozással tekintenek az 1936. évi kiállítás elé, amely igen tanulságosnak, sok tekintetben újszerűnek ígérkezik és mint eddig, előreláthatóan most is igen nagy szolgáltatokat fog tenni az állattenyésztésnek a tenyészállatforgalom központosított lebonyolítása által. A kiállításon a tenyészállatértékesítést és beszerzést különféle jelentős kedvezmények fogják előmozdítani. Belföldön 50%-os, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős *utazási kedvezmények* lesznek a kiállítás alkalmával, amely az 1936. évben a magyar gazdasági élet egyik legjelentősebb eseményének ígérkezik.

Most kell elkezdeni a gyümölcsös téli kezelését! Az összes ezzel kapcsolatos védekezési eljárásokat részletesen ismerteti a Növényvédelmi és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl a szőlő trágyázásáról, az új bornak három hónap alatt való palackéretté tevéséről, a meráni alma termesztéséről, az almamoly teletéséről, az almák ize és a talaj közötti összefüggésről, pázsit trágyázásról, a kajszin termesztéséről stb. A két dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő lapból, a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. em. 5.) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Lapunk mellékletére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

PIAC

Helyi tőzsdei árak: buza 77—78 kg-os 2—3% idegen anyaggal 435—450 L., árpa 59—60 kg-os 4—5% i. a. 280 L., 40 kg-os, 3—4% i. a. 300—305 L. Uj kukorica 255 L., fehér bab 390—400 L. Heremag 300—320 L., Lucerna 2400—2500 L. Széna I. o. préseletlen 130 L., II. o. 120 L. Hereszéna 155 L.

Állami sorsjáték!

Minden kívánsága teljesül,
 ha
 kellő időben meg-
 újítja sorsjegyét,
 avagy
 ha vásárol új sorsjegyet!

3-ik osztály húzása

1936. január 15-én

lesz.

11.098 nyereség
L 30,755.112 értékben

4-ik osztály húzása

1936. február 15-én

lesz.

39.025 nyereség
Lei 203,845.025
 értékben.

Döntő húzás

Industria Sârmei

Részvény-Társaság Cluj

Gyártelep: Câmpia-Turzii

Telefon 4-40 és 3-47. Táv. cím: „FERRUM“ Cluj

Hengerhuzal, betonvas, szegek minden mértékben, vasszeg, vashuzal fényes, lágyított, vashuzal rezezett, vashuzal horganyzott, acélhuzal, tüskeshuzal, butor-rugó, irodakapcsok, zsákkötöző drótok.

AND. RIEGER

GÉPGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

S I B I U

Románia legrégebb
és legnagyobb mezőgazdasági gépgyára

Gyártunk elismert legjobb kivitelben.

Rieger-féle váltóékét, Tengeri-vetőgépet, „Soia“-babvető-gépet, Lóhere-vetőgépet, Kapáló- és töltőgető-ekéket, Réti-boronát, Trágyalé-szivattyút, Mútrágyaszóró-gépet, Szénagereblyét, Szalmaprést, Répa- és szecskavágókat, Szőlő- és gyümölcsajtókat, víznyomásost és áttételest. Gyömölcs- és szőlőzúzókát, Acélkeretes cséplőket, Kis cséplőket járgány- és motorhajtásra, Gabonarostákat, triöröket, Olajmag-préseket, Vízszivattyukat, Gyapjufésülőket, Ványolókat és tépőket, Tengerilefejtő gépet, Hengeres darálógépeket. Magyar nyelvű képes árjegyzéket ingyen küldünk.

Cluj-i képviselő:

KLUSCH JÁNOS, Cluj

Strada Londrel No. 21.

Mezőgazdasági gépek, eszközök
és anyagok nagybani lerakata.

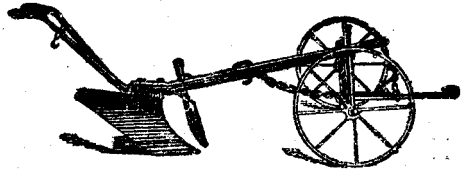
Talajmivelő, vető, cséplő,
megtisztító, burgonyakisze-
dő stb. gépek nagy raktára

Minden típusu, eredeti

SACK EKÉK

és azok szerelvényei

Az eredeti Sack eszkö-
zök fő ismertetőjelei:
**Gondos gyártás
és nagyértékű
anyagminőség!**

Csak eredeti Rud. Sack alkatrészeket vásároljon, mert az alkatrész
értékét egyedül az anyag minősége és pontos kivitele szabja meg.

Lerakat:

KLUSCH JÁNOS, CLUJ

Str. Masaryk No. 21. — Telefon 512.

POHL BÉLA műszaki tanácsos

mérnöki irodája

Cluj, Str. Iuliu Maniu 6. II. .

Elvállalja épületek tervezését, kivitelét vagy azok ellenőrzését, leszámolását. Mező-
gazdasági területek és nedves épületek alagsóvezetés, lecsapolását, öntözését, patak
és folyamszabályozási, partbiztosítási, ár védelmi, forrás foglalási, vízvezeteki, gyári
szennyvíz tisztítási, telekfelmérési, parcellázási munkálatok végrehajtását. — Vizi
erőtelepek, turbinák, duzzasztó gátak tervezését és beépítését.

Tanáccsal szolgál és képviselőteket vállal a vízjogi törvénnyel kapcsolatos engedélyezési
és vízrendőri ügyekben.

Fajtiszta, fajazonos, szavatolt csiraképességű

eredeti
erfurti,
hollandiai
és dániai

Főzelék
Zöltség
Virág
Fű és
nemesített
takarmány
és répa

MAGVAK

„ERFURTH” Salamon és Stefan

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piața Mihai Viteazul 39. sz.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen.